RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 79.334/1
van 16 juni 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘over de vermindering van methaanemissies in de energiesector’

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

Op 5 mei 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over de vermindering van methaanemissies in de energiesector’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lennart NIJS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 juni 2026.

*

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om uitvoering te geven aan verordening (EU) 2024/1787 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 ‘inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942’. Die verordening stelt regels vast voor de meting, kwantificering, monitoring, rapportage en verificatie van methaanemissies in de energiesector, alsook voor de vermindering van die emissies.

Het voorontwerp machtigt hoofdzakelijk de Vlaamse Regering om diverse bepalingen van verordening (EU) 2024/1787 uit te voeren (artikelen 4 tot 16 van het voorontwerp). Daarnaast wordt bepaald dat de handhaving van het ontworpen decreet en haar uitvoeringsbesluiten gebeurt overeenkomstig titel XVI van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (artikelen 17 en 18).

BEVOEGDHEID

3. Overeenkomstig artikel 7, 3° tot 5°, van het voorontwerp, is afdeling 2 ‘Lekdetectie en -reparatie’ van hoofdstuk 2 ‘Methaanemissies in de olie- en gassector’ van toepassing op het vervoersnet, voor zover het zich op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bevindt, de opslaginstallatie voor aardgas bedoeld in artikel 1, punt 32°, van de wet van 12 april 1965 ‘betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen’ (hierna: Gaswet) en de LNG-installatie, bedoeld in artikel 1, punt 34°, van diezelfde wet.

Artikel 6, § 1, VII, tweede lid, c), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ behoudt aan de federale overheid de bevoegdheden voor met betrekking tot de aangelegenheden “die wegens hun technische en economische ondeelbaarheid een gelijke behandeling op nationaal vlak behoeven, te weten: (…) de grote infrastructuren voor de stockering; het vervoer en de produktie van energie”. Uit de parlementaire voorbereiding van het voormelde artikel 6, § 1, VII, tweede lid, c), blijkt dat de bijzondere wetgever dat bevoegdheidsvoorbehoud heeft gemaakt om de federale overheid ertoe in staat te stellen hetzij te blijven deelnemen aan het beheer van de ondernemingen en instellingen die in de betrokken

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

sectoren actief zijn, hetzij toezicht te blijven uitoefenen op de productie, de opslag en het transport van energie en hierbij op te treden in het belang van ’s lands energiebevoorrading.[2]

Zoals het Grondwettelijk Hof aangaf, heeft de bijzondere wetgever, behoudens de uitdrukkelijk vermelde uitzonderingen, aan de gewesten de exclusieve bevoegdheid toegekend inzake de bescherming van het leefmilieu, de nieuwe energiebronnen en het rationeel energieverbruik. Het komt daarom de gewesten toe verplichtingen op te leggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, voor zover die de bescherming van het leefmilieu beogen.[3]

De federale bevoegdheid tot het regelen van de aangelegenheden bepaald in artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a), en tweede lid, c), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, kan volgens het Grondwettelijk Hof, gelet op artikel 6, § 1, II, eerste lid, 1°, en VII, eerste lid, f) en h), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, niet zo worden begrepen dat het ook de bevoegdheid omvat om aan de transmissienetbeheerder en de beheerder van het aardgasvervoersnet verplichtingen op te leggen die verband houden met de nieuwe energiebronnen, het rationeel energieverbruik en de bescherming van het leefmilieu.[4] De federale overheid zou enkel bevoegd zijn om dergelijke maatregelen aan te nemen, zo blijkt uit arrest 140/2024 van het Grondwettelijk Hof, als zij aantoont dat dergelijke verplichtingen voor de federale overheid noodzakelijk zijn om haar voorbehouden bevoegdheid inzake vervoer van energie te kunnen uitoefenen.[5]

In casu gaat het om de uitvoering van een Europese milieuverordening, gesteund op artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, die volgens haar aanhef beoogt om methaanemissies in de energiesector te bestrijden omwille van de negatieve impact van dat sterke broeikasgas op het klimaat. Bijgevolg gaat het om maatregelen die binnen de gewestbevoegdheden inzake leefmilieu vallen, niettegenstaande hun impact op infrastructuren – zoals de opslaginstallaties, de LNG-installaties en het vervoersnet voor aardgas – die wat andere aspecten betreft, zoals de fysieke veiligheid van dat net, onder de federale energiebevoegdheden vallen,[6] en dat zelfs als moet worden vastgesteld dat er wat lekdetectie en reparatieonderzoeken (met een Engels acroniem: LDAR) overlap kan bestaan met gelijkaardige opsporingen in het kader van het goed beheer of de veiligheid van het vervoersnet.[7]

De Raad van State is zich ervan bewust dat dit ertoe kan leiden dat het vervoersnet daardoor potentieel aan vier verschillende kaders voor LDAR-programma’s zal worden onderworpen (een per gewest, en een federale regeling voor de offshore leidingen), waarmee in de door de federale minister van Energie overeenkomstig artikel 17, § 2, van de Gaswet goed te keuren Technische Codes rekening zal moeten worden gehouden. De afdeling Wetgeving beschikt, binnen

---

[2] *Parl.St.* Kamer, 1988, nr. 516/6, 143-145.

[3] GwH 21 november 2024, nr. 140/2024, B.7.1.

[4] GwH 21 november 2024, nr. 140/2024, B.7.2.

[5] GwH 21 november 2024, nr. 140/2024, B.7.2.

[6] Zie bijvoorbeeld het koninklijk besluit van 19 maart 2017 ‘betreffende de veiligheidsmaatregelen inzake de oprichting en de exploitatie van installaties voor vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen’, waarbij de Raad van State geen bevoegdheidsbezwaren heeft geformuleerd (adv.RvS 60.418/3 van 9 januari 2017).

[7] Artikel 68 van het koninklijk besluit van 19 maart 2017 voorziet in de nadere uitwerking van een regeling voor lekdetectie in de Technische Codes.

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

de grenzen van haar onderzoek van het voorontwerp, echter niet over aanwijzingen dat dit, in strijd met het beginsel van de federale loyauteit,[8] de uitoefening van de federale bevoegdheden onmogelijk of overdreven moeilijk zou maken.[9]

Onder voorbehoud van wat hierboven gezegd is over de bevoegdheid van de federale overheid, kan worden aangenomen dat de decreetgever bevoegd is voor het voorontwerp, ook met betrekking tot het vervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas en de LNG-installaties.

VORMVEREISTEN

4. Het voorontwerp heeft – zoals hiervoor uiteengezet – ook gevolgen voor het vervoersnet, de opslaginstallaties en de LNG-installaties, zodat de vraag kan rijzen of hierover met toepassing van artikel 6, § 3, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 overleg zou moeten worden gepleegd met de federale overheid in het kader van de grote lijnen van het energiebeleid. Uit het aangehaalde arrest nr. 140/2024 van het Grondwettelijk Hof volgt echter dat dit uitdrukkelijk niet het geval is, als de gewesten niet optreden vanuit hun bevoegdheden inzake energie, maar vanuit hun bevoegdheden inzake leefmilieu.[10] Hoewel afstemming met de federale overheid – gelet op de hogervermelde bevoegdheidsrechtelijke consequenties – ongetwijfeld zinvol kan zijn, moet worden vastgesteld dat dit in dit geval niet door de bijzondere wet wordt opgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

5. Overeenkomstig artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp, kan de Vlaamse Regering de inhoud van de verslagen vermeld in artikel 12 van verordening (EU) 2024/1787 nader omschrijven, rekening houdend met hetgeen bepaald is in artikel 12, lid 4, van verordening (EU) 2024/1787. Na bekendmaking van de uitvoeringswetgeving, vermeld in artikel 12, lid 4, van verordening (EU) 2024/1787, in het Europees Publicatieblad rapporteren exploitanten en ondernemingen aan de hand van het rapportagemodel vervat in die uitvoeringswetgeving.

Artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening (EU) 2024/1787 bepaalt evenwel dat exploitanten en ondernemingen gebruikmaken van de technische richtsnoeren en

[8] Over die federale loyauteit als begrenzing van de uitoefening van de gewestbevoegdheid, zie GwH 21 november 2024, nr. 140/2024, B.7.3.

[9] In dat verband moet worden opgemerkt dat artikel 4 van de verordening (EU) 2024/1787 uitdrukkelijk de mogelijkheid openlaat dat lidstaten verschillende “bevoegde instanties” aanwijzen, en voorziet artikel 14 in de mogelijkheid dat exploitanten een LDAR-programma moeten indienen bij “de bevoegde instanties” (meervoud).

[10] GwH 21 november 2024, nr. 140/2024, B.16.2 en B.16.3.

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

rapportagemodellen voor upstream- en mid- en downstreamactiviteiten van de OGMP 2.0, totdat de desbetreffende uitvoeringswetgeving is vastgesteld.[11]

Gelet op de rechtstreekse toepasselijkheid van verordening (EU) 2024/1787, komt het niet aan de Vlaamse Regering toe de inhoud van deze rapportagemodellen te wijzigen of aan te vullen. Artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp kan geen doorgang vinden.

Artikel 8

6. Artikel 8 van het voorontwerp bevat verschillende machtigingen aan de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 14 van verordening (EU) 2024/1787. Zo wordt de Vlaamse Regering onder meer gemachtigd om de voorwaarden en procedure voor het verlenen van de afwijking vermeld in artikel 14, lid 5, (artikel 8, § 2, van het voorontwerp; *sub* 6.1) en de voorwaarden en de procedure voor het verlenen van de goedkeuring tot uitstel van reparatie, vermeld in artikel 14, lid 10, van de verordening (artikel 8, § 3, tweede lid, van het voorontwerp; *sub* 6.2) vast te stellen. Voormelde verordeningsbepalingen bevatten evenwel al de voorwaarden waaronder een afwijking, respectievelijk uitstel van reparatie kan worden toegestaan.

6.1. Voor zover artikel 14, lid 5, van verordening (EU) 2024/1787 moet worden gelezen in de zin dat het als afzonderlijke voorwaarde de toestemming van de bevoegde instanties voorschrijft,[12] kan echter worden aanvaard dat de Vlaamse Regering de voorwaarden waaronder die toestemming wordt verleend nader kan bepalen.

6.2. Artikel 14, lid 10, derde alinea, van verordening (EU) 2024/1787 bepaalt dat "[e]en besluit om reparatie uit te stellen uit veiligheids-, administratieve of technische overwegingen moet worden goedgekeurd door de bevoegde instanties". Daarbij lijkt – onder voorbehoud van een andere uitlegging van die bepaling door het Hof van Justitie – evenwel geen speelruimte te worden geboden om de voorwaarden, opgesomd in artikel 14, lid 9, zesde alinea, punten a) tot en met e), van verordening (EU) 2024/1787 aan te vullen.[13] De machtiging aan de Vlaamse Regering in artikel 8, § 3, tweede lid, van het voorontwerp moet dan ook worden beperkt tot het bepalen van de procedure voor het verlenen van de goedkeuring tot uitstel van reparatie.

[11] De rapportagemodellen en de richtsnoeren voor de invulling daarvan zijn door het 'Oil and Gas Methane Partnership 2.0' ("OGMP 2.0) opgesteld op 2 april 2025, en zijn digitaal raadpleegbaar via de hiernavolgende link: https://www.ogmpartnership.org/resources?f%5B0%5D=reporting%3A8.

[12] De afwijking mag luidens artikel 14, lid 5, van verordening (EU) 2024/1787 worden toegestaan "mits de bevoegde instanties daarvoor toestemming geven *en* op voorwaarde dat (…)" (in de Engelse taalversie: "subject to the approval of the competent authorities *and* provided that (…)"; in de Franse taalversie: "sous réserve de l'approbation des autorités compétentes *et* à condition que (…)". Het komt niettemin finaal het Hof van Justitie toe om uit te leggen of die nevenschikking betekent dat de bevoegde autoriteiten bijkomende voorwaarden kunnen opleggen of niet.

[13] Vgl. ook met de formulering onder artikel 14, lid 5, van verordening (EU) 2024/1787, die wel in dergelijke marge lijkt te voorzien.

‡LW-BGC[RBBAI-HJDDEVT‡

Artikel 11

7. In artikel 11, § 2, tweede en vierde lid, van het voorontwerp moeten de verwijzingen naar respectievelijk “de kennisgeving, vermeld in het *tweede* lid” en “het jaarverslag, vermeld in het *tweede* lid” worden gecorrigeerd. Het gaat respectievelijk om het *eerste* lid en het *derde* lid.

Artikel 14

8. Artikel 14, § 2, tweede en vierde lid, van het voorontwerp bepaalt dat het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap fungeert als secretariaat voor de aanvraag tot vrijstelling in de zin van artikel 25, lid 4, van verordening (EU) 2024/1787, betreffende de monitoring en rapportage van methaanemissies van gesloten ondergrondse kolenmijnen en verlaten ondergrondse kolenmijnen die meer dan tien jaar zijn ondergelopen, en dat het de volledigheid van het aanvraagdossier onderzoekt.

Overeenkomstig artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 komt het uitsluitend aan de regering toe om de organisatie en de werking van haar diensten te regelen. Het komt de decreetgever daarom niet toe om in te grijpen in de organisatie en de werking van de diensten van de Vlaamse Regering, zodat in het aan te nemen decreet meer abstract dient te worden verwezen naar de “door de Vlaamse Regering aangewezen dienst”.

9. In artikel 14, vijfde lid, van het voorontwerp moet de zinsnede “ten laatste twee maanden na de beslissing tot volledigverklaring, vermeld in het *vijfde* lid” worden vervangen door “ten laatste twee maanden na de beslissing tot volledigverklaring, vermeld in het *vierde* lid”.

Artikel 17

10. Gelet op het bij artikel 18 van het voorontwerp ontworpen artikel 16.1.1, eerste lid, 25°, van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (waarin de datum van het aan te nemen decreet dient te worden aangevuld) is het overbodig om via artikel 17 van het voorontwerp nogmaals te bepalen dat de afdwinging van het aan te nemen decreet en haar uitvoeringsbesluiten gebeurt volgens de regels bepaald in titel XVI van het decreet van 5 april 1995.

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡

Artikel 19

11. Tenzij er een specifieke reden bestaat om af te wijken van de gangbare termijn van inwerkingtreding van decreten, vastgesteld bij artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dient te worden afgezien van de onmiddellijke inwerkingtreding, teneinde eenieder een redelijke termijn te geven om kennis te nemen van de nieuwe bepalingen.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Pierre LEFRANC

‡LW-BGG[RBBAI-HJDDEVT‡